

פרופ' צבי גליל, נשיאה החדש של אוניברסיטת תל-אביב, שואף למקמה בקרב האוניברסיטאות הטובות בעולם

פרופ' צבי גליל,
נשיא האוניברסיטה

חברי חבר הנאמנים של אוניברסיטת תל-אביב אשררו את בחירתו של **פרופ' צבי גליל**, בוגר אוניברסיטת תל-אביב ולשעבר חבר הסגל האקדמי שלה, לנשיא האוניברסיטה. **חברט גולדברג**, יו"ר חבר הנאמנים, שנמנה עם חברי הוועדה לחיפוש מועמד לנשיאות, הציג את פרופ' גליל ועמד על כישוריו בתחום המנהיגות ועל הישגיו המרשימים כדקאן בית הספר להנדסה ולמדע יישומי באוניברסיטת קולומביה בארה"ב ב-11 השנים האחרונות.

פעילויות שכבר מוצו והמגיבה במהירות על שינויים ועל הזדמנויות חדשות.

חברי חבר הנאמנים נפרדו מ**פרופ' איתמר רבינוביץ** עם סיום תקופת כהונה של שמונה שנים כנשיא האוניברסיטה, ומ**פרופ' גדעון לנגהולץ**, שהיה מנכ"ל האוניברסיטה והוחלף עתה על ידי **מרדכי כהן**. לזכותם של פרופ' רבינוביץ ושל פרופ' לנגהולץ מקפה, בין היתר, הצלחתם להעלות את האוניברסיטה על מסלול של התחדשות בתקופה של משבר כספי קשה עקב קיצוצים חוזרים ונשנים בתקציבי מערכת ההשכלה הגבוהה.

פרופ' גליל זכה לקבלת פנים אוהדת מצד חברי חבר הנאמנים של האוניברסיטה שהתכנסו לרגל מושב החבר השנתי. מושב החבר היה חגיגי ועתיר אירועים. כ-600 תומכי האוניברסיטה ואורחיה דנו בהתפתחויות החדשות באוניברסיטה והשתתפו במשך חמשת ימי המושב בטקסי חנוכה והענקת פרסים, בכנסים, באירועי תרבות ובמפגשים חגיגיים.

פרופ' גליל אמר בנאומו עם קבלת המינוי: "אוניברסיטה מצליחה היא אוניברסיטה מתחדשת, המעדיפה דרכים חדשות על פני

הפרויקט האתיופי יוצא לדרך

פרופיל:

תורמים ישראלים

נחנך קיר היובל

חקר תחום המשפט
צובר תאוצה

כדי להשיג מטרה זו, ציין לאוטמן, על אוניברסיטת תל-אביב לגייס 35 חברי סגל אקדמי נוספים בכל שנה. "עלותן של מעבדות חדשות לחוקרים הצעירים מגיעה למיליון דולר ויותר, והאתגר עצום, אולם עלינו לעמוד בו".

פרופ' דני ליתן, רקטור אוניברסיטת תל-אביב, ציין כי האוניברסיטה קלטה בשנה החולפת 26 חברי סגל אקדמי חדשים.

משתתפי מושב החבר סיירו במעבדות להתחדשות רקמות ולסיבים אופטיים בתחום האינפרא-אדום בהדרכת **פרופ' חגית מסר-ירון**, סגנית נשיא האוניברסיטה למחקר ולפיתוח, וביקרו בתצוגת פוסטרים של תלמידי מחקר באולם הכניסה ע"ש משפחת גרוסקופ באודיטוריום ע"ש סמולרש.

דגש במחקר

במושב החבר השנה נחנכו יותר מרכזים ומכוני מחקר - שבעה במספר - מאשר בכל אחת מעשר השנים האחרונות. התפתחות זו משקפת את מטרת האוניברסיטה להבטיח את מעמדה כאוניברסיטה המובילה בישראל ואת מיקומה הגבוה בדירוג מכוני המחקר בעולם. "אנו שואפים להימנות בתוך חמש שנים עם חמישים האוניברסיטאות המובילות בעולם", אמר **דב לאוטמן**, יו"ר הוועד המנהל של האוניברסיטה וחתן פרס ישראל לשנת 2007.

רוברט גולדברג,
יו"ר חבר הנאמנים

דבר הנשיא

קוראים יקרים,

אני נרגש מהזכות שנפלה בחלקי להנהיג אוניברסיטה נפלאה זו ורואה בכך סגירת מעגל - זה המוסד שאבי היה ממקימיו, שבו קיבלתי את הכשרתי האקדמית הראשונית, שבו פגשתי את רעייתי ושבתי לראשונה בהוראה ובעיצוב דרכם של סטודנטים מבריקים צעירים. בחירתי לתפקיד הנשיא היא גם התחלה. אחתור להגברת המצוינות במחקר כדי שאוניברסיטת תל-אביב תהיה הטובה בארץ ואחת הטובות בעולם. אעשה למען שיפור ההוראה והיחס לסטודנט של אנשי הסגל האקדמי והמינהלי, כדי שבוגרינו יראו בלימודיהם תקופה מעשירה ומעניינת, ובעזרת ידידי האוניברסיטה אפעל להעלאת התמיכה בחברי סגל צעירים. החינוך הגבוה חשוב ביותר למדינת ישראל. הוא הכרחי בעבור הדמוקרטיה שלנו - כדי להכין אזרחים צעירים לקבלת החלטות בעלות משקל לעתידנו, והוא חיוני לכלכלה מודרנית משגשגת. לכם, תומכי האוניברסיטה, תפקיד רב-ערך בהישגיה. אני מודה לכם על מעורבותכם ומצפה לפגוש בכם במהרה ולהרחיב את השפעתה של האוניברסיטה ואת קשריה.

פרופ' צבי גליל

נשיא אוניברסיטת תל-אביב

על פרופ' צבי גליל

1. אביו, פרופ' יעקב גליל, נמנה עם ששת מייסדי אוניברסיטת תל-אביב **2**. סיים את לימודי התואר הראשון והשני במתמטיקה שימושית באוניברסיטת תל-אביב בהצטיינות יתרה **3**. סיים ב-1975 לימודי דוקטורט במדעי המחשב באוניברסיטת קורנל, ארה"ב **4**. בשנת 1981, בן 34, מונה לפרופסור מן המניין באוניברסיטת תל-אביב **5**. בשנים 1995-2007 כיהן כדקאן בית הספר להנדסה ולמדע יישומי באוניברסיטת קולומביה, ארה"ב **6**. כדקאן גייס תרומות בסך 175 מיליון דולרים וכך הגדיל את מימון המחקר השנתי של בית הספר פי ארבעה **7**. היה מופקד על שתי קתדרות באוניברסיטת קולומביה **8**. חבר בשתי אקדמיות יוקרתיות: האקדמיה האמריקאית לאמנויות ולמדעים והאקדמיה הלאומית להנדסה בארה"ב **9**. ערך חמישה ספרים וחיבר יותר ממאתיים מאמרים מדעיים **10**. השתתף ביותר מעשרים מירוצי מרתון, בהם המרתונים של תל-אביב, של לונדון ושל ניו-יורק.

תלמידי בית הספר למוסיקה ע"ש בוכמן - מהטה מבצעים את האופרה "חליל הקסם" מאת מוצרט, בחסות ד"ר כבוד יוסף וברקת בוכמן, קרל לאון, התזמורת הפילהרמונית הישראלית והקרן להשכלה גבוהה, ארה"ב.

אוניברסיטת תל-אביב העניקה תוארי כבוד ל-13 אישים הבולטים בפועלם ובהישגיהם המרשימים

7. מרי ג'ין קריק, ארה"ב: מדענית ורופאה, פורצת דרך בתחום הביולוגיה של התמכרות לסמים, בייחוד בפיתוח הטיפול במכורים להרואין באמצעות תחליף הסם מתדון, מורה וחונכת שהדריכה דורות של חוקרים ברחבי העולם.

8. דב לאוטמן, ישראל: תעשיין, ממובילי עולם העסקים ודמות ציבורית בישראל, חתן פרס ישראל, פעיל למען השלום ולמתן הזדמנות שווה למגזרים החלשים בחברה, יו"ר הוועד המנהל של האוניברסיטה ומתומכיה המסורים.

9. פטר שפר, ארה"ב: מהמובילים בעולם בתקר מדעי היהדות ובהוראת לימודי היהדות, מנהיג מיזמי מחקר רבים במדעי היהדות בגרמניה ובארה"ב ומקדם שיתוף פעולה אקדמי בין אוניברסיטת תל-אביב לבין גרמניה.

10. ברברה טיל, קנדה: שופטת המייחדת את זמנה לקידום רווחה חברתית, דמות ציבורית רבת השארה בקנדה וממנהיגי הבולטים של הקהילה היהודית שם, נשיאת אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בקנדה זה עשרים שנה.

11. יואל ד' טאובר, ארה"ב: דמות בולטת בקהילה היהודית האמריקנית, איש עסקים מצליח ותורם מסור המקדם את העלייה לארץ, לשעבר נשיא אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בארה"ב ומתומכי האוניברסיטה הנדיבים.

12. לסלי ה' וקסנר, ארה"ב: תעשיין, מנהיג חברתי ונדבן מהבולטים בארה"ב ובקהילת יהודי אמריקה, הפועל להכשרת מנהיגות יהודית צעירה בישראל ובארה"ב.

עמית כבוד

13. פטר קוביאלה, גרמניה: כלכלן, בנקאי בכיר ומתומכי אוניברסיטת תל-אביב, המכהן במסירות כגזבר של אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בגרמניה.

ד"ר כבוד

1. ד"ר מרים אדלסון, ארה"ב: רופאה, מדענית, מומחית לתחום ההתמכרות לסמים, מעורבת ביוזמות פילנתרופיות רבות ותומכת מסורה באוניברסיטת תל-אביב.

2. אלפרד אקירוב, ישראל: מייסד חברת נדל"ן מן הגדולות בישראל, ממנהיגי הקהילה העסקית והציבורית בארץ ונשיא אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בישראל התומך במחקר ובמלגות לתלמידי מחקר באוניברסיטה.

3. אהרון אפלפלד, ישראל: מיוצרי הספרות העברית הפוריים והבולטים, המתמקד בהיסטוריה, בזיכרון ובזהות היהודיים, חתן פרס ישראל.

4. פרד שאול, ארגנטינה: תעשיין, ממנהיגי הקהילה היהודית בארגנטינה הפועל שם ובארץ לקידום החינוך היהודי ומקימם של מיזמי מחקר באוניברסיטת תל-אביב.

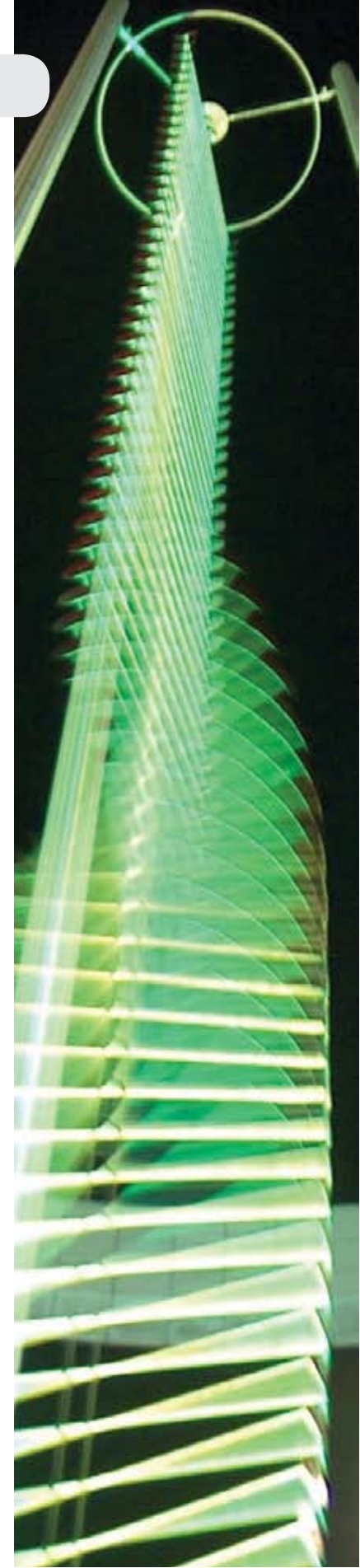
5. אלן פינקלקראוט, צרפת: פילוסוף וסופר יהודי צרפתי, דמות חשובה בזירה הציבורית בצרפת, המותח ביקורת נוקבת בכתיבתו על מאפייני התרבות והפוליטיקה המודרנית והמוקיע באומץ את האנטישמיות על כל גילוייה.

6. ריצ'רד מ' קארפ, ארה"ב: חלוץ בתחום חקר אלגוריתמים וביו-אינפורמטיקה, מורה ומנהיג מדעי המקדם שיתוף פעולה אקדמי עם מוסדות מחקר ישראליים.

פרסים שנתיים

• הפרס לכלכלה ע"ש הוגו רמניסיאנו הוענק לברנו לנדסברג, המייסד והיו"ר של חברת סנו מפעלי ברנוס בע"מ, על שהפך את החברה שהקים לתאגיד היצרי הגדול בארץ ועל תרומותיהם להתפתחותה של ישראל • הפרס במדעי הפיזיקה ע"ש ריימונד וברלי סאקלר הוענק לפרופ' ג'ון הרטוויג מאוניברסיטת אילינוי, אורבנה, ולפרופ' כריסטופר קאמינס, MIT, ארה"ב, על תרומותיהם הפורצות דרך בתחום הכימיה בשטח "מתכות בסינתזה" • הפרס לחינוך יהודי ע"ש ד"ר חיים קונסטנטינו הוענק לבית הספר "שער הנגב" בקריית החינוך שליד העיר שדרות ולבית הספר "דנציגר" בקריית שמונה על עמידה איתנה בחזית אזוירי מלחמה במדינה • פרס אדלר לרווחת הילד הוענק לתוכנית החונכות "נערות למען נערות" על תרומתה היוצאת דופן להתפתחותן של נשים צעירות ולרווחתן • פרס המצוינות בניהול עסקים גלובליים ע"ש מקס פרלמן הוענק ליהודה זיסאפל, יו"ר קבוצת בינת, ולאחיו זהר זיסאפל, יו"ר רד תקשורת מחשבים בע"מ, על קידום מעמדה של ישראל בתחום תעשיית ההיי-טק העולמית • הפרס הבינלאומי בביו-פיזיקה ע"ש ריימונד וברלי סאקלר הוענק לפרופ' פרנק יולחר ממכון מקס פלנק, דרזדן, גרמניה, ולפרופ' קלייר וטרמן-סטורר ממכון המחקר סקרפס, לה-הויה, קליפורניה, על תרומותיהם הפורצות דרך בתחום הביו-פיזיקה של דינמיקה של מולקולות ושל תאים.

“חבילות” לימודים והעשרה לקידום נוער אתיופי

מחקרים מעידים שהפער בהזדמנויות בין יהודים יוצאי אתיופיה לבין אוכלוסיות אחרות בארץ הולך ומתרחב. אוניברסיטת תל-אביב מסייעת לצמצם פער זה באמצעות **יוזמת טאובר לקידום נוער אתיופי** – מסגרת-גג חדשה שנועדה לאתר בני נוער יוצאי אתיופיה המסוגלים ללמוד לימודים אקדמיים, לחזק את ביטחונם העצמי ולהגביר את נגישותם להשכלה הגבוהה. את הפרויקט הקים יואל טאובר מדטרויט, ארה"ב, דוקטור כבוד של אוניברסיטת תל-אביב ולשעבר יו"ר אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בארה"ב. במסגרת הפרויקט תסופק “חבילת” לימודים והעשרה למאות ילדים ישראלים יוצאי אתיופיה משלב חטיבת הביניים, דרך לימודי בית הספר התיכון והמכינה האוניברסיטאית ועד לסיום לימודיהם באוניברסיטה, זאת באמצעות מימון פעילות לימוד, מלגות ודרכי סיוע אחרות.

ילפאל סיום, סטודנט לכימיה שנה ב', עלה לישראל בשנת 1991 עם שבעת אחיו אחרי שני ניסיונות כושלים להגיע לישראל דרך סודן. סיום אמר בטקס, שעל אף הקשיים העומדים בפני העולים יוצאי אתיופיה, חלומם של הוריהם הוא להעניק להם חינוך ראוי. סיום הוא אחד מתוך כשבעים תלמידי האוניברסיטה הזוכים השנה לתמיכה כספית, חברתית ואקדמית.

“לפני שהצטרפתי לפרויקט חשבתי שלא אוכל להצליח כאן, בישראל, בגלל מוצאי. הפרויקט עוזר לי להאמין ביכולתי להגשים את חלומי להיות רופאה. אני רוצה להודות למי שהעניק לנו את ההזדמנות להתקדם, ואני מבטיחה שנצלחה באופן הטוב ביותר.”
אתיופיה בינה, ממשתתפי הפרויקט “חושבים מדע”

את התוכניות מנהלות שלוש יחידות בדקאנט הסטודנטים ע"ש רות ואלן זיגלר של אוניברסיטת תל-אביב - המדור לרווחת הסטודנט, המדור למעורבות חברתית והמדור לייעוץ בבחירת מקצוע - וכן היחידה לנוער שוחר מדע בבית הספר לחינוך ע"ש קונסטנטינו, שותפים מן העירייה ומקהיליית העסקים.

באוניברסיטת תל-אביב; “ניצוצות מדע” - קורסי מדע באוניברסיטה שנועדו לקרב תלמידי תיכון יוצאי אתיופיה להשכלה הגבוהה. תוכנית חדשה היא התוכנית “קדימה לאוניברסיטה”. במסגרתה ישתתפו 30 צעירים יוצאי אתיופיה בקורס הכנה לבחינה הפסיכומטרית.

טאובר, ממנהיגי המרכזים של יהדות ארה"ב ונדבן ידוע, סייע בגיוס מיליארד דולר כדי להעלות ארצה אוכלוסיות של יהודים במצוקה. “בשנת 1992 נכחתי בהעלאתם ארצה של 14,000 יהודים אתיופים במשך סוף שבוע אחד בלבד. בעקבות האירוע החלטתי להתמסר לנושא ולפעול למען היהודים האתיופיים”, אמר טאובר בטקס חנוכת הפרויקט, בהשתתפות רעייתו שלי, בנו בריאן ובנותיו ג'ולי ואלן. ג'ולי תעקוב אחר התקדמות הפרויקט מטעם המשפחה.

משמאל: יואל ושלי טאובר, בנם בריאן ובנותיהם ג'ולי ואלן. מימין: “סולם הגלים”

מיצב פיזיקלי להוקרת התורם האמריקני

משפחת טאובר חנכה את **כיכר אמריקה ע"ש משפחת שולמית ויואל טאובר** לכבוד חמישה דורות של תומכים אמריקנים שתרמו בנדיבות לאוניברסיטת תל-אביב. הנשיא היוצא פרופ' איתמר רבינוביץ ציין שהתרומות לאוניברסיטה מצפון אמריקה הגיעו בשנה שעברה ל-25 מיליון דולר. לדבריו, “הפילנתרופיה האמריקנית תרמה תרומה מכריעה להתפתחותה של מדינת ישראל”. רוברט שרייך, יו"ר אגודת יידי אוניברסיטת תל-אביב בארה"ב, שיבח את משפחת טאובר “על מעורבותה מעוררת ההשראה, על נדיבותה ועל מחויבותה לאוניברסיטת תל-אביב ולארגונים יהודיים אחרים”. כיכר אמריקה ממוקמת בכניסה לבניין המנהלה ע"ש יצחק אלפרד גוטמן. הוקם בה מיצב פיזיקלי המדגים את תנועת הגלים במרחב, מהגבוהים מסוגו בעולם. המיצב בנוי מסולם גלים, ושלביו עשויים מוטות אלומיניום המחוברים זה לזה בכבלי פלדה. הסולם נתמך בשלושה מוטות אלומיניום שגובהם 16 מטרים. מתכנני המיצב הם יורם אלדן, אדריכל האוניברסיטה, והמעצב חנן דה לנגה. הוא בנה על ידי אגף הנדסה ותחזוקה של אוניברסיטת תל-אביב בראשות עופר לוגסי.

עלייה בתמיכה של ישראלים במיזמים גדולים באוניברסיטת תל-אביב כדרך להנעת שינוי חברתי

עובדה ידועה היא כי ישראל זוכה זה שנים רבות לתרומות ולסיוע של נדבנים יהודים מכל רחבי העולם. פחות ידועה העובדה שבעשרים השנים האחרונות עלה במידה ניכרת מספר התורמים הישראלים למטרות בישראל, וכיום פועלים בארץ יותר מ-40,000 עמותות וארגונים חברתיים (מלכ"רים), ומספרם הולך ומתרבה. מוסדות ישראלים להשכלה גבוהה משכו תורמים ישראלים גם קודם לכן: אלה תרמו כמה מהבניינים המרשימים ביותר באוניברסיטת תל-אביב, ואולם מראשית שנות התשעים חלה עלייה תלולה בתרומות הישראליות לאוניברסיטה: 7.3 מיליון דולר לשנה בממוצע בשנים 2001-2006, ושיא של כמעט 11 מיליון דולר ב-2006. התרומות מישראל מזדווגות בקביעות במקום השני, אחרי התרומות מארה"ב. אלה הגיעו בתקופה זו ל-18.8 מיליון דולרים לשנה בממוצע.

כלכלה ירוקה

אלפרד אקירוב, המייסד, היו"ר והמנכ"ל של חברת הנדל"ן "אלרוב" הקים באוניברסיטה את **המכון לסביבה ועסקים ע"ש אלפרד אקירוב-אלרוב** כדי לסייע לבכירים בקהילה העסקית בישראל להבין טוב יותר את הסביבה שבה ארגונם פועל, לחזות טוב יותר מגמות והזדמנויות עסקיות הקשורות לסביבה ולהחליט החלטות נכונות לארגונם ולסביבה לטווח הארוך. המכון יפעל במסגרת הפקולטה לניהול - בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי ובית הספר ללימודי הסביבה ע"ש פורטה, בשיתוף בית הספר לכלכלה ע"ש איתן ברגלס והפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטה. בטקס חנוכת המכון התייחס אקירוב, ד"ר כבוד של אוניברסיטת תל-אביב ונשיא אגודת ידידי האוניברסיטה בישראל, לאחד הנושאים המרכזיים שעל סדר היום של המאה ה-21 - "פיתוח בר-קיימא" (מילוי צרכי הדורות הקיימים בלי לסכן את יכולת הדורות הבאים לספק את צורכיהם הם). גם בקרב קהילת העסקים הולכת וגוברת ההכרה שחשיבה אקולוגית וחשיבה עסקית אינן מנוגדות זו לזו, אלא דווקא משתלבות זו בזו, אמר אקירוב. מטרת המכון לפתח הגדרה של הצלחה עסקית הכוללת את נושא הסביבה; להטמיע את חשיבות הנושא לעולם העסקים בקרב מנהיגי בארץ; ולהפוך למרכז מוביל של מחקר ופיתוח בתחום של יוזמות כלכלה וסביבה מעשיות ובנות-קיימא. האדריכל משה ספדי הרצה בטקס בנושא: "תכנון בר-קיימא: מעבר לכלכלת השוק".

אלפרד אקירוב, נשיא אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בישראל וחבר הוועד המנהל של אוניברסיטה

זו ולהטמיעה, אמר ראש המכון פרופ' יהודה כהנא מהפקולטה לניהול. לפיכך יש לקדם מחקר אקדמי בתחום, להכשיר את הסטודנטים באוניברסיטה להתמודד עם הסיכונים לסביבה לקראת השתלבותם בשוק העבודה ולהקנות ידע בנושא לציבור הרחב, ובפרט לבכירי המגזר העסקי והציבורי.

להערכת פרופ' כהנא, גישתן של רוב החברות הישראליות לנושא עדיין מסויגת מחשש שהמעבר לכלכלה ירוקה יפגע ברווחיהן. בדרך כלל הן פועלות על פי המתחייב מן החוקים או מן התקנות הנכפים עליהן, אולם לא מתוך אמונה פנימית והבנה שמדובר בדרך חיים חדשה. לעומת זאת ברחבי העולם עוד ועוד חברות משתדלות להפחית את "טביעות רגליהן" על האקולוגיה,

בין היתר, על ידי צמצום צריכת האנרגיה, ניצול שאריות הייצור ומחזור של חומרי הייצור (מים, כימיקלים), של הארזיות ואף של המוצרים עצמם. יש קונצרנים גדולים, דוגמת "פיליפס", שהנהיגו מדיניות נוקשה בנושאי הסביבה בתוך ארגוניהם, ועתה הם תובעים עמידה בדרישות האלה גם מספקיהן.

כלכלה שקופה

קריסת התאגיד האמריקני אנרון בשנת 2001, וכן שיטות פסולות אחרות לניהול תאגידים, הביאו ליצירת מנגנוני ניהול ובקרה חדשים בתאגידים בארה"ב ובמדינות אחרות. בישראל הקדימה צמיחה כלכלית מהירה את הרגולציה בתחומי המשפט והכלכלה, ולכן מנגנונים כאלה חיוניים ליצירת סביבה שקופה ולא מפלה להשקעות מקומיות ולהשקעות מחו"ל.

ממשל תאגיד הוא מקבץ עקרונות, נהלים, חוקים וכללים האמורים להבטיח התנהלות תקינה של תאגידים ושל מנהליהם ולמנוע משברים, הונאות, ניגודי עניינים והתנהגויות המסכנות את כספי המשקיעים. **מרכז בתיה ויששכר פישר לממשל תאגיד ורגולציה של שוק ההון**, שנתחך בעת האחרונה באוניברסיטה, הוא הראשון בארץ שיתקיים בו דו-שיח בין האקדמיה לבין קהילת המשפט, הממשל והעסקים בנושאי רגולציה. מסגרת זו תאפשר לראות ראייה רחבה יותר את יתרונותיהן וחסרונותיהן של הגישות הקיימות לניהול תאגידים ולפתח גישות חדשות. טקס חנוכת המרכז התקיים בנוכחות אנשי אקדמיה, רגולטורים, אנשי עסקים ומשפטנים.

קיר היובל: רשימה מפוארת

אוניברסיטת תל-אביב השיקה מסע התרמה לציון יובל שנת החמישים להקמתה (1956-2006). מסע ההתרמה נמשך שנתיים והושלם השנה בהצלחה רבה. עם השלמתו הושק **"קיר היובל"**, ועליו נכתב: "אוניברסיטת תל-אביב מוקירה את מיטיביה אשר תרמו בנדיבותם לרגל יובל החמישים שלה (תשס"ז-תשס"ו). בזכותם ובזכות חזונם ומסירותם של ידידי האוניברסיטה ברחבי תבל במהלך חמישים שנותיה הפכה אוניברסיטת תל-אביב לגדולה ולמרכזית בישראל ולבעלת מוניטין בינלאומיים ברמת ההוראה והמחקר, בבוגריה המצטיינים ובמעורבותה הפעילה לטובת החברה והמדינה". הקיר, שצורתו מעוגלת, עשוי לוחות אבן ועליהם לוחות זכוכית. על הלוחות מופיעים שמות התורמים, מחולקים לקטגוריות לפי גודל תרומתם.

קיר היובל ממוקם בכיכר היובל ע"ש אביבה ואורס פלבר באחת מפנינותיו היפות של מרכז הקמפוס. הכיכר, המתוכננת תכנון מוקפד ומרשים, נחנכה לפני כשנה בטקס שהיה משיאי חגיגות היובל של האוניברסיטה.

פרופ' איתמר רבינוביץ, לשעבר נשיא האוניברסיטה, ציין בטקס ההשקה כי זהו מעמד מיוחד שבו האוניברסיטה מצדיעה לתומכיה, וכי רשימת התורמים המופיעה על קיר היובל היא רשימה מפוארת. הצלחת מסע ההתרמה לרגל היובל תסייע בהשגת יעדיה העיקריים של האוניברסיטה: הקצאת משאבים נוספים למחקר ולגיוס חברי סגל צעירים.

רביעיית הטורמבונים של בית הספר למוסיקה ע"ש בוכמן-מהטה

הידידים הצרפתיים מנציחים סטודנטים לוחמים

אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בצרפת ייחדה כיתות לימוד לזכר סטודנטים מהאוניברסיטה, חיילי צה"ל שנפלו במלחמת לבנון השנייה: **זיו בלאלי** - החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה בפקולטה למדעי הרוח ע"ש אנטין; **נועם גולדמן** - החוג לחשבונאות ולכלכלה בפקולטה לניהול - בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנטי; **ניסן שלו** - החוג להנדסת תעשייה בפקולטה להנדסה ע"ש פליישמן; **ליון סעדיה** - אוניברסיטת קיץ, היחידה לנוער שוחר מדע של בית הספר לחינוך ע"ש קונסטנטינו. על שם כל אחד מהסטודנטים שנפלו נקראה כיתה ביחידה שבה למד.

הידידים הצרפתיים אף הקימו קרן לתמיכה בסטודנטים שלחמו במלחמת לבנון השנייה ובסטודנטים מצפון הארץ שלימודיהם שובשו עקב המלחמה. הקרן מעניקה מלגות לימוד וסיוע כספי אחר, ייעוץ פסיכולוגי והדרכה אקדמית.

פרנסואה היילברון, נשיא אגודת ידידי האוניברסיטה בצרפת, אמר שהתרומה נועדה לבטא את אבלה של האגודה על הנפלים וכן להוקיר את אלפי תלמידי האוניברסיטה שנטלו חלק במלחמה ולסייע להם. למשפחות הנפלים אמר: "אנו מתרשמים מהכוח, מאומץ הלב ומהאופטימיות שהנכם מגלים". נציגי המשפחות נשאו דברים נרגשים על יקיריהם.

מימין: מיכאל בן-אבו, פרופ' דני לויתן, רקטור האוניברסיטה, יחיאל בן-צבי, סגן נשיא האוניברסיטה, אלן מאדאר ופרנסואה היילברון, נשיא אגודת ידידי האוניברסיטה בצרפת

משמאל: אבי פישר, אביו יששכר, פרופ' איתמר רבינוביץ ואמו של פישר, בתיה

מייסדו, אבי פישר, יו"ר כלל תעשיות ביוטכנולוגיה והמשנה ליו"ר קבוצת אי-די-בי, אמר בטקס: "כדי שכלכלת ישראל תהיה עמידה ותמשיך לשגשג, אנו זקוקים למערכת משפט וחשבונאות חדה וברורה. אני מקווה שהמרכז החדש יעניק למחוקקים, לשופטים, לרואי החשבון, לעורכי הדין ולאנשי העסקים ייעוץ ומידע אקדמי שיסייע בידם להגן על התפתחותם של כלכלת ישראל ושל השווקים הציבוריים".

אבי פישר הקים את המרכז לכבוד הוריו בתיה ויששכר פישר - אשר לדבריו הם "ניצולי שואה שאיבדו את כל נכסיהם ושראו בהשכלה את חזות הכול" - ולציון יובל שנת החמישים של משרד עורכי הדין שהקים אביו.

בראש המרכז החדש עומד פרופ' עמרי ידלין, סגן דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטה.

הקשרים שבין טכנולוגיה, כלכלה וחברה

מכון BRM לטכנולוגיה וחברה בפקולטה לניהול - בית הספר למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנטי הוקם במתכונת חדשה של צוותי

ורברט גולדברג, יו"ר חבר הנאמנים, במרכז, עם אלונה ואלי ברקת

חשיבה בנושאי חברה, כדי לקדם מחקר אקדמי בינתחומי שיסייע לקובעי המדיניות הממשלתית והציבורית להחליט החלטות מושכלות בנושאים חשובים המעסיקים את החברה הישראלית. המחקרים שיבוצעו במסגרת המכון יעסקו בקשרים שבין ההתפתחות הטכנולוגית לבין

הבנה עמוקה יותר של התמכרויות

מרכז ראשון מסוגו בארץ לריפוי מחלות התמכרות על ידי חשיפת מנגנוניהן הביולוגיים הוקם בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר באוניברסיטת תל-אביב. את **המרכז לחקר הביולוגיה של מחלות התמכרות ע"ש ד"ר מרים ושלדון ג' אדלסון** הקימו ד"ר מרים אדלסון, מומחית להתמכרות, ובעלה שלדון אדלסון, מטרת המרכז לפתח תרופות ושיטות חדשות לטיפול במחלות התמכרות ולהשפיע על קביעת מדיניות בנוגע לטיפול במחלות אלה.

ד"ר אדלסון אמרה בטקס חנוכת המרכז: "כרפאה העובדת בחדר מיון נוכחתי לדעת כי הסובלים מהתמכרות לסם אינם מטופלים כראוי. התמכרות היא מחלת מוח בעלת השפעות נפשיות-חברתיות, ועל החברה לטפל בחולים בה כהלכה".

ד"ר מרים ושלדון אדלסון

ד"ר אדלסון סיימה לימודי רפואה באוניברסיטת תל-אביב, והיום היא רופאה מובילה בתחום הגמילה מסמים. משנת 1986 היא חוקרת את מערכות הביולוגיה שבבסיס תהליך ההתמכרות לסמים ומטפלת במחלות התמכרות. כמו כן היא תומכת ומנהלת שני מוסדות חשובים לחקר כל סוגי ההתמכרות ולטיפול בהם: האחד בלאס וגאס והשני במרכז הרפואי ע"ש סוראסקי בתל-אביב, המסונף לאוניברסיטת תל-אביב.

שלדון אדלסון הוא הבעלים והיו"ר של מועצת המנהלים של התאגיד Las Vegas Sands. זה שישים שנה שהוא יוזם ומנהל קרנות הון סיכון בארה"ב ובמזרח אסיה. בני הזוג אדלסון הם בעלי תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת תל-אביב, נדבנים ידועים ומתורמיה החשובים של אוניברסיטה, התומכים במוסדות יהודיים וישראליים ובמטרות אחרות ברחבי ארה"ב ובישראל. באוניברסיטת תל-אביב הם הקימו מדרשה לתארים מתקדמים ברפואה בפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר, קתדרה לביולוגיה של ההתמכרות וקן מלגות לדוקטורנטים.

מנהל מרכז אדלסון באוניברסיטה הוא פרופ' צבי פוגל ממכון ויצמן למדע. המרכז אף יסתייע בפרופ' מרי ג'ין קריק, החונכת המדעית של ד"ר מרים אדלסון ומהמדעניות המובילות בעולם בחקר ההתמכרות לסמים. פרופ' קריק היא ראש המעבדה לביולוגיה של מחלות התמכרות בבית החולים של אוניברסיטת רוקפלר שבניו-יורק, ארה"ב, ובעלת תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת תל-אביב, 2007.

שימוש נכון ומושכל במשאבי הצומח

לחוקרי הצמחים עניין רב בהזנת אוכלוסיות רעבות ברחבי העולם, ולפיכך נבקע ייעוד של **מרכז מן למדעי הצמח** לספק מסגרת רב-תחומית מתקדמת לחקר שיטות חדשות לייצור בחקלאות. עם זאת, אין די בהגדלת כמות המזון והיבולים; לפיכך יחקור המרכז גם את היבטיון השונים של הטכנולוגיות החדשות בתחום הצומח - היבטי המוסר, החברה, הבריאות והאקולוגיה - ויפיץ את המידע בקרב הקהילה האקדמית, בקרב מעצבי המדיניות ובקרב הציבור הרחב.

בטקס חנוכת המרכז ציין פרופ' ברוך אפל, ראש המרכז, שהתורם "להוט להביא לידיעת הציבור את השפעותיהם האתיות של מדעי הביולוגיה, ובפרט של מדעי הצמח". לשם כך נפתח קורס שנתי לביו-אתיקה באוניברסיטת תל-אביב, הראשון מסוגו בישראל, והתקיים כנס בינלאומי בנושא.

ה"ציאה ממגדל השן הבאה לידי ביטוי בפרסום עובדות וממצאים היא מיתרונותיה של מסגרת דוגמת מרכז מן, הוסיף פרופ' דני חיימוביץ, ראש המחלקה למדעי הצמח בפקולטה למדעי החיים ע"ש גורג' ס' ויז, מקום משכנו של המרכז.

ישראל קלבין

פרופ' ברוך אפל

חלוציות בתחום החומרים הננו-מטריים

חנוכת המרכז לחומרים ולמערכות ננו

מטריים ע"ש שאול היא אבן דרך בהתפתחות המתמשכת של "תרבות הננו" המשגשגת באוניברסיטת תל-אביב. המרכז הוקם לכבוד פרד שאול, דוקטור כבוד של אוניברסיטת תל-אביב, בהוקרה על תמיכתו רבת השנים באוניברסיטה. הוא יתמקד בחקר חומרים ננו-מטריים (ננו-מטר - מיליונית מילימטר) ובהכללתם במערכות פונקציונליות ליישומים בתחום הרפואה, התעשייה, הביטחון והשמירה על איכות הסביבה. מדובר בחומרים כגון "ננו-בוטים" שיוכלו לאתר ולהשמיד תאים גועים בגוף או חומרים שישפרו לאין ערוך את השימוש באנרגיה סולרית והתפלת מים.

המרכז יתמוך במחקר רב-תחומי המשלב הנדסה עם מדעי החיים, רפואה ומדעים מדויקים ויספק ליותר מארבעים קבוצות מחקר ברחבי הקמפוס מסגרת-גג אינטלקטואלית ומתקנים חיוניים לטיפוח מחקר מדעי מתקדם בתחום הננו.

שרלוט שטראוס (מימין) עם בתה מריאנה ועם בנה גילרמו

כלים חישוביים לניתוח נתוני הדמיה נירולוגית

באוניברסיטת תל-אביב ובמרכזים הרפואיים המסופנים אליה פועלות יותר מעשרים קבוצות מחקר במגוון תחומים - מכימיה ועד פרמקולוגיה ומהנדסה ועד פסיכולוגיה - המדמות וממפות פעילויות מוח במעבדות MRI. המכשיר MRI (הדמיית תהודה מגנטית Magnetic Resonance Imaging) מאפשר למדענים לצפות במערכות נירולוגיות שלמות ולהעמיק את הבנתם את מבנה המוח ואת מנגנוניו.

כדי להפיק את מלוא התועלת ממחקרים אלו חנכה האוניברסיטה את **המרכז להדמיה נירולוגית ממוחשבת ע"ש אלפרדו פדריקו שטראוס**. ממצאי המרכז עשויים לשפר שיטות אבחון ותרופות עתידיות למחלות מורכבות דוגמת אלצהיימר, פרקינסון וטרשת נפוצה; שבץ מוח ופגיעות ראש; סרטן המוח; מומי ראייה ותנועה.

פרופ' יואל קלוג, דקאן הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' סי' וייז, הודה בחום לשרלוט שטראוס ולילדיה, גילרמו ומריאנה, על הקמת המרכז וציין כי "הדבר בא בעתו". לדבריו, הצטברה כמות עצומה של נתונים מניסויים בהדמיה נירולוגית הן באוניברסיטת תל-אביב והן במקומות אחרים, ויש צורך בפתרונות חישוביים לשם ניתוח נתונים אלו והבנתם.

עבודתם של כשישים סטודנטים לתואר שני ושלישי באוניברסיטה קשורה ישירות למחקרי MRI של המוח, וההערכה היא כי מספרם יגיע למאה, ציין פרופ' קלוג בטקס חנוכת המרכז. גילרמו שטראוס, חבר חבר הנאמנים של האוניברסיטה, נשא דברים בשם המשפחה. הוא הביע את תודתו על שהגילויים המדעיים החשובים של המרכז ייקשרו מעתה בשמו של אביו אלפרדו פדריקו שטראוס.

פרופ' יורם כהן מבית הספר לכימיה ע"ש ריימונד וברלי סאקלר, מנהל מרכז שטראוס, וד"ר יניב אסף מהפקולטה למדעי החיים הם הכוח המניע של הרחבת משאבי ההדמיה הנירולוגית באוניברסיטת תל-אביב.

המילה האחרונה באדריכלות אורבנית

אוניברסיטת תל-אביב העניקה תעודת הוקרה לדיים שירלי פורטר, מייסדת **בית הספר ללימודי הסביבה ע"ש פורטר**, על תרומתה לבניית "בניין ירוק" בקמפוס, כמו גם על תרומתו העצומה של בית הספר שהקימה לחקר הסביבה ולפעילות נמרצת בתחומו בארץ ובח"ל. הבניין החדש יישמש כמשכנו הקבוע של בית הספר וכמודל ל"בנייה ירוקה" - המילה האחרונה באדריכלות אורבנית, עכשווית ומתחכמת.

תעודת ההוקרה הוענקה במהלך כנס שארגן בית הספר ע"ש פורטר על "אנרגיה סולרית ואדריכלות ירוקה בישראל". המרצים בכנס היו ד"ר שרה קורץ, כלת פרס דן דוד לשנת 2007, חלוצה בתחום האנרגיה הסולרית, והאדריכל רפי רייש, יו"ר פורום סביבה וחברה של עמותת האדריכלים בישראל.

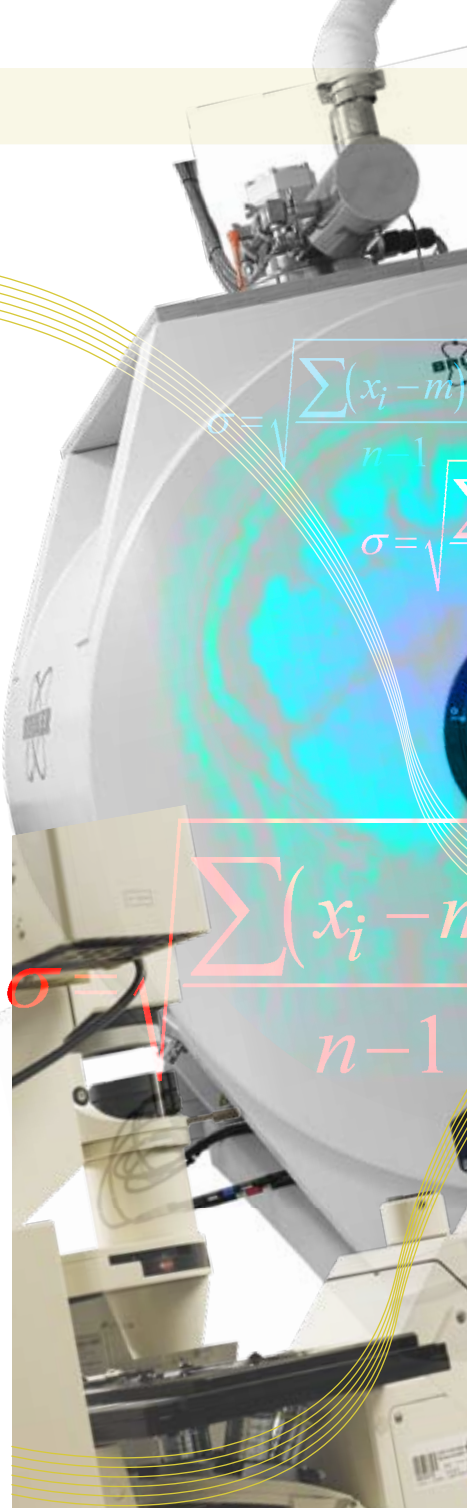
"הבניין הירוק של בית הספר ע"ש פורטר יסמל את שאיפתה של ישראל לסביבה איכותית יותר", אמרה דיים שירלי, מתומכיה הוותיקים של אוניברסיטת תל-אביב.

דיים שירלי פורטר

את האנושות. המחקר שיסתייע במרכז החדש ישיפע על כל ענפי הטכנולוגיה - בתחום הבריאות, המידע, האנרגיה, החומרים, המזון והמים".

בטקס נכחו בני משפחה וידידים של משפחת שאול. הדובר הראשי היה אבי פישה, יו"ר כלל תעשיות ביוטכנולוגיה, המשנה ליו"ר קבוצת אי-די-בי ומקימו של מרכז בתיה ויששכר פישר לממשל תאגידי ולרגולציה של שוק ההון באוניברסיטה. פישר הירצה על הנושא "גנו-טכנולוגיה - מנוע הצמיחה של ישראל".

פרד שאול מולד בבולגריה. בילדותו נמלט עם משפחתו לארץ מאימי השואה. בשנת 1959 השתקע בארגנטינה, וכיום הוא אחד מיצרני העור המובילים בעולם ותומך נלהב בארגונים יהודיים בארגנטינה ובישראל.

פרופ' אורי צ'טנובסקי, ראש מרכז שאול העומד גם בראש המרכז לנו-מדע ולגנו-טכנולוגיה באוניברסיטה, אמר בטקס חנוכת המרכז: "רבים מאתנו מאמינים כי גנו-טכנולוגיה טמון הפתרון למחסור באנרגיה, למחלות ולהזדקנות ולבעיות חשובות אחרות המעסיקות

לימודי כימיה מתקדמים

פרופ' מרק רטנר, חבר חבר הנאמנים של האוניברסיטה, המופקד על הקתדרה לכימיה ע"ש מוריסון באוניברסיטת נורת'וסטרן וחבר האקדמיה הלאומית האמריקנית למדעים, מאמין ברמת המחקר הגבוהה של אוניברסיטת תל-אביב. הוא ומשפחתו תרמו להקמת **קתדרה לחקר הכימיה** בפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד וברלי סאקלר באוניברסיטה.

קשריו של פרופ' רטנר עם אוניברסיטת תל-אביב ראשיתם בשנת 1967 והמשכם בקשרים אקדמיים ואישיים עם פרופ' אברהם ניצן, המופקד על הקתדרה לדינמיקה כימית ע"ש איסר ורבקה (לבית שטר) קודש ז"ל. הקמת הקתדרה לכימיה היא שלב נוסף בהיזוק יחסיו עם האוניברסיטה.

פרופ' רטנר נחשב לאבי האלקטרוניקה המולקולרית. "פרופ' רטנר הוא מדען דגול, וזהו ייחודה של הקתדרה שהקים", אמר פרופ' חיים וולפסון, דקאן הפקולטה למדעים מדויקים.

המופקד הראשון על הקתדרה הוא פרופ' אביב עמירב, מדען בעל שם עולמי אף הוא בתחום המכשור האנליטי המשמש לגילוי ולזיהוי של חומרים כימיים. ב-58 מדינות רשומים על שמו 15 פטנטים לפיתוח מכשור אנליטי ייחודי לחומרים כימיים ולשיפור שיטות ומכשירים אנליטיים בתחום האנליזה של הסביבה (אוויר, מים וקרקע), של מזון (חומרי הדברה) ושל תרופות בנוזלים ביולוגיים, וכן בתחום האבחון והאפיון של דלקים ובתחום הזיהוי הפלילי.

בתקופת כהונתו של פרופ' עמירב תיקרא הקתדרה "הקתדרה לכימיה אנליטית".

מימין: פרופ' אברהם ניצן, פרופ' מרק רטנר ופרופ' אביב עמירב

מירטה ופרד שאול (במרכז השורה האחורית) עם בני משפחה

פרויקטים חדשים מציבים את אוניברסיטת תל-אביב בחזית המחקר וההוראה של המשפט

חממה לפסיקות חדשניות

חנוכת **המרכז ללימודי משפט מתקדמים** בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל-אביב היא צעד חשוב לקידום מערכת המשפט בישראל. המרכז הוא ספינת הדגל של הפקולטה למשפטים, ומטרתו הן עידודם וקידומם של לימודי מחקר במשפטים ברמה גבוהה והרחבת פעילותה הבינלאומית של הפקולטה.

המרכז הוקם בסיוע תורמים מהארץ ומחול, בהם בוגרי אוניברסיטת תל-אביב וכמה משרדי עורכי דין בארץ ובחול. הוא יעניק מלגות קיום נדיבות לסטודנטים מצטיינים לתואר שני ולתואר שלישי ויאפשר להם ליחד את כל עתותיהם למחקר. כך תשתפר יכולת האוניברסיטה להתחרות באוניברסיטאות מבוססות מחול המציעות תמריצים כספיים לחוקרים צעירים, ותצומצם "ברירת מוחות" מישראל. כדי לחשוף את תלמידיה לכמה מטובי המוחות בעולם בתחום המשפט גייס המרכז לשורותיו

פרופ' חנוך דגן, דקאן הפקולטה למשפטים

19 פרופסורים אורחים מאוניברסיטאות מובילות בעולם, ובהן ייל, הרווארד, NYU, ברקלי וטורונטו. במרכז יתקיימו לימודים לתואר שני ולתואר שלישי, והוא יעודד בוגרי משפטים מצטיינים ממוסדות חשובים בארץ להצטרף לשורותיו. תלמידי התואר השלישי יוכלו ללמוד סמסטר אחד באוניברסיטה מרכזית בחול, כגון הרווארד או ייל.

פרופ' חנוך דגן, דקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה ויוזם הקמת המרכז, אמר: "אנו סמוכים ובטוחים שהמרכז יהפוך לחממה אקדמית שתצמיח דורות חדשים של עורכי דין, שופטים, מומחים ויועצים משפטיים, סגורים ציבוריים, מנהיגים כלכליים וחוקרים. הסטודנטים יזכו לליווי אקדמי צמוד ולחשיפה לתכנים ולדעות שיספקו את הכלים הדרושים לקידום משימתם במחקר". אורחת הכבוד בטקס שופטת בית המשפט העליון אסתר חיות, השופטת חיות, השופטת הראשונה בבית המשפט העליון שהיא גם בוגרת הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, עמדה על התרומה הרבה של המחקר המשפטי למקצוע השיפוט; לדבריה, "המחקר האקדמי הוא כלי חשוב בידי השופט, המיישם רעיונות אקדמיים במקרים מתאימים, ועשוי לתרום לצמיחת שופטים מצטיינים".

לדברי פרופ' ארנסט ויינריב מאוניברסיטת טורונטו, תאורטיקן מוביל בתחום דיני נזיקין ופרופ' נספח במרכז החדש, "רעיונות משפטיים הם מתחומי הייצוא החשובים של ישראל. המרכז החדש יאפשר להביא את התפתחות המשפט בישראל למדינות העולם".

המרכז ממומן ברובו על ידי קרן משפחת צבי ועפרה מיתר, קרן דה-לאון (על ידי הנאמן עו"ד מאיר לימן), פרנסיס ומארי פרנס מינקוף וקרן איי-די-בי למען הקהילה. תורמים אחרים הם: מיכאל בירון-צגלה; תמר ואריק גולדשטיין; משרד עורכי הדין הרצוג, פוקס, נאמן ושות'; מיתר, ליקוורניק, גבע ולשם, ברנדווין ושות'; ברץ, הורן ושות'; גאל ארנון ושות'; מישכון דה רייה, אנגליה; קנטור, אלחנני, טל ושות'; ג'ון לנדרר, אוסטרליה; סטיבן סידרו; משרד עורכי הדין נשיץ, ברנדס ושות'; ויציונות 2000 לאחריות חברתית".

האיזון בין צורכי הביטחון לבין חירויות האדם

תמוקרטיות ליברליות בעידן של טרור עולמי שואפות למצוא את האיזון הנכון בין חובתן לשמור על ביטחון אזרחיהן לבין חובתן לשמור על זכויות האדם. **הקתדרה החדשה למשפט ולביטחון ע"ש סטיוארט וג'ודי קולטון**, שנחנכה בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל-אביב, היא הקתדרה הראשונה בארץ העוסקת בנושאים של משפט וביטחון שאינם שייכים לתחומים המסורתיים של המשפט הפלילי ושל דיני המלחמה. הקתדרה תעסוק, בין השאר, באיסורים על הסתה לטרור, בפעילות בתחום אכיפת החוק תוך יצירת פרופיל על בסיס השתייכות לקבוצות, במדיניות הגירה (כאמצעי למאבק בטרור), במעצרים מינהליים, בשיטות חקירה, באמצעים לאיסוף מידע ועוד.

את הקתדרה הקימו סגן יו"ר חבר הנאמנים וד"ר כבוד של אוניברסיטת תל-אביב סטיוארט קולטון ורעייתו ג'ודי. בני הזוג קולטון, התומכים זה שנים רבות באוניברסיטה, הקימו את מכון קולטון לטכנולוגיות של הדור הבא וקרן מלגות לדוקטורנטים (עמית קולטון). "אנו מגיעים לכאן זה עשרים שנה, ובכל פעם שאנו מסיירים בקמפוס אנו נמלאים גאווה על הישגי האוניברסיטה", אמר סטיוארט קולטון בטקס חנוכת הקתדרה.

הקתדרה תקיים מחקר בינתחומי תאורטי ומעשי שישלב בין תחומי המשפט החוקתי, המינהלי, הפלילי והבינלאומי. במחקר ייכללו גם היבטים מוסדיים שעניינם חלוקת הסמכויות בין הרשות המבצעת לרשות המחוקקת ומגבלות על הביקורת השיפוטית בנושאי ביטחון.

פרופ' דפנה ברק-ארז, המופקדת על הקתדרה ולשעבר עמיתת קולטון, אמרה שהקתדרה "תקדם את המחקר בתחום המשפט הביטחוני על אתגרי העכשוויים. יושם דגש על בעיות ביטחון שנוצרו בשל הטרור ועל ההתמודדות אתן באופן שישמר את רוח החברה הדמוקרטית שלנו".

פרופ' חנוך דגן, דקאן הפקולטה למשפטים, ציין: "המשפט החוקתי בישראל נבנה על איזון בין חירות לבין ביטחון. הנושא 'משפט וביטחון' ניהה מרכזי ואקטואלי בעולם כולו, ועובדה מצערת זו מעידה על חשיבותה של קתדרת קולטון".

המשינה ליועץ המשפטי לממשלה עו"ד מלכיאל בלאס נשא הרצאה בשם "הייעוץ המשפטי הציבורי - בין שיקולי ביטחון לאתיקה".

ג'ודי וסטיוארט קולטון עם פרופ' דפנה ברק-ארז (במרכז)

"איך זה ששנים פחדתי להביט בראי?"

קסה גטו זכתה השנה בפרס הראשון בתחרות החיבורים הארצית לבני נוער לבחירת התחומים והמועמדים לפרס דן דוד היוקרתי, המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב. את התחרות מינהלות היחידה לנוער שוחר מדע בבית הספר לחינוך ע"ש קונסטנטינו ומנהלת פרס דן דוד באוניברסיטה. מתוך כ-500 חיבורים שהוגשו השנה לתחרות - 12 זכו בפרסים. גטו המליצה להעניק את הפרס ל"טבקה", ארגון לסיוע ולייעוץ משפטי ליוצאי אתיופיה.

את חיבורה פתחה גטו בדברים על מרטיין לותר קינג. לדבריה, שמעה עליו בפעם הראשונה כשהינה הרצאה עם בת דודתה על הגזענות של שנות האלפיים, "אותה גזענות שבעטת ונושמת מהעבר וזועקת לתוך ההווה".

"לולא שמי האמהרי וצבע עורי", כתבה גטו, "רבים היו חושבים שאני ילידת הארץ... ממש מלח הארץ. אך שמי וצבע עורי זועקים את מי שהנני. זה שנתיים אני מרצה על גזענות, על האפליה כלפי העדה שלי. רבים אומרים שלא ייתכן שבשנות האלפיים האפליה הפרימיטיבית, הנובעת מבורות, עדיין קיימת. אם כך, אמרו לי אתם: איך זה ששנים פחדתי להביט בראי? איך זה שרק אחרי כל כך הרבה כאב הייתי מוכנה לקבל את עצמי שחורה? איך ייתכן שהיום, בשנות האלפיים, שערי בתי ספר בארץ נטרקים בפני ילדים אתיופיים?"

דן דוד עם קסה גטו

גטו עלתה לארץ עם משפחתה מאתיופיה בשנת 1991. בשנים הראשונות התגוררה המשפחה באתר הקראוונים "חצרות יסף" ליד עכו, משם עברה לנהריה וב-1996 השתכנה בחולון. "היינו המשפחה האתיופית הראשונה בשכונה. הייתי הילדה האתיופית הראשונה בכיתה ובבית הספר. התלמידים תמיד הציקו, המורות היו חסרות אונים, ההורים הרימו גבה לנוכח התלמידה השחורה בכיתה. הרגשתי חשופה לגמרי בפני הילדים שנהגו לגנות וללגלג... כשאף אחד לא רצה לשבת לידי שנאתי את עצמי. כשאף אחד לא הזמין אותי לימי הולדת ישבתי בחדר ובכיתי על מי שאני. חלמתי להיות לבנה. חשבתי שרק כך אוכל להצליח בחיים. חשבתי שכאשר אהיה לבנה העולם יחייך אלי..."

גטו, המסייעת לאמה בגידול ששת אחיה, היתה בעת קבלת הפרס תלמידת כיתה י"ב בבית הספר "קציר" בחולון, סטודנטית ב"אוניברסיטה לנוער" של היחידה לנוער שוחר מדע ופעילה בתנועת הנוער "השומר הצעיר". היום היא חונכת עולים מאתיופיה במסגרת שנת שירות, ובאחרונה חזרה מלונדון, לשם נסעה עם נציגים מהיחידה לנוער שוחר מדע ופגשה בני נוער ודמויות מרכזיות בקהילה היהודית המקומית.

"ברבות הימים למדתי שאין בי דבר פגום. למדתי שתמיד ישפטו אותי בגלל אותם סטראוטיפים... למדתי לאהוב את זו שהביטה בי בראי כל בוקר, למדתי שכדי לקחת חלק בעולם הזה אני חייבת לקבל את עצמי ולצאת למאבק על זכויותיי".